

«Συρακουσία» - Το μεγαλειώδες πλοίο του Αρχιμήδη

Σημαντικότερος ερευνητής της ελληνιστικής εποχής είναι αναμφίβολα ο **Αρχιμήδης** (285-212 π.Χ.) από τις **Συρακούσες**, ο οποίος είχε επισκεφτεί για κάποιο χρονικό διάστημα την Αλεξάνδρεια. Κατασκεύασε **αντλίες νερού (κοχλίες), πολύσπαστα, έλικες, γερανούς και καταπέλτες**, τους τελευταίους για την υπεράσπιση της ιδιαίτερης πατρίδας του. Άλλος σημαντικός ερευνητής της εποχής

ήταν ο **Κτησίβιος**, ο εφευρέτης της αντλίας νερού, την οποία περιέγραψε αργότερα ο έτερος μεγάλος ερευνητής της εποχής, **ο Ήρων ο Αλεξανδρινός** (έζησε περί το 150 π.Χ., κατ' άλλους όμως περί το 250 μ.Χ.)

Τον 3ο αιώνα π.Χ. είχε αναπτυχθεί μεταξύ των ελληνιστικών κρατών και πόλεων ένας **ανταγωνισμός σε διάφορους τεχνολογικούς τομείς**, με σημαντικότερο αυτόν που αφορούσε τη ναυπήγηση όλο και μεγαλύτερων πλοίων.

Ο Βασιλιάς των Συρακουσών, **Ιέρων ο Β'**, ανεψιός του Αρχιμήδη, θέλησε να βοηθήσει τις πληγείσες από λιμό περιοχές της Ρώμης και Αλεξάνδρειας, προμηθεύοντας τις με μεγάλες ποσότητες σιτηρών. Όμως επειδή η απόσταση μεταξύ Συρακουσών και Αλεξάνδρειας ήταν μεγάλη αλλά και λόγω του "ανταγωνισμού" των Ελληνιστικών πόλεων περί των τεχνολογικών επιτευγμάτων και καινοτομιών, θέλησε και έδωσε εντολή (ο Ιέρωνας) να κατασκευαστεί ένα πλοίο το οποίο να μην θα ήταν αρκετά μεγάλο ώστε να χωρέσει αρκετά μεγάλες ποσότητες σιτηρών, να ήταν σε θέση δε το εν λόγω πλοίο να αμυνθεί σε περίπτωση πειρατικών επιθέσεων.

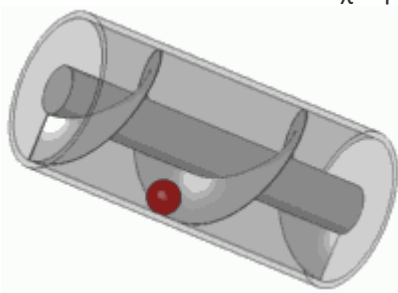
Αποτέλεσμα, ήταν να κατασκευαστεί και να ναυπηγηθεί ένα πλοίο εντυπωσιακό και μοναδικό για την εποχή εκείνη, το οποίο ήταν ταυτόχρονα εμπορικό, επιβατικό και πολεμικό! Η περίφημη «Συρακουσία», δηλαδή η κυρία των Συρακουσών.

Τη μοναδική περιγραφή αυτού του πλοίου έγραψε ο **Μοσχίων**, του οποίου το έργο έχει χαθεί, αλλά υπάρχει μια εκτεταμένη περίληψη που συμπεριέλαβε ο **Αθήναιος** στο έργο του «**Δειπνοσοφισταί**». Κατασκευαστής-ναυπηγός του πλοίου ήταν ο **Κορίνθιος Αρχίας** κατ' εντολήν του Ιέρωνα Β' (269-215 π.Χ.), τυράννου των Συρακουσών.

Το **μήκος του πλοίου ήταν μεγαλύτερο από 80 μέτρα** και το **πλάτος του περί τα 35 μέτρα**. Με σημερινά δεδομένα, το πλοίο αυτό είχε ένα **εκτόπισμα μεγαλύτερο από 4.500 τόνους** και για την κατασκευή του που κράτησε 1 έτος, **χρειάστηκε ξυλεία όση για την κατασκευή 60 τριηρών!** (Jean MacIntosh Turfa - Alwin G. Steinmayer Jr., «The Syracusia as a giant cargo vessel», *International Journal of Nautical Archaeology* 28 (1999), 2, 105–125).

Η Συρακουσία καθελύστηκε ημιτελής, με τη βοήθεια του κοχλία που είχε επινοήσει ο Αρχιμήδης. Πρόκειται για την πρώτη γραπτή αναφορά στον αρχιμήδειο κοχλία, τον οποίο περιγράφει ο Μοσχίων.

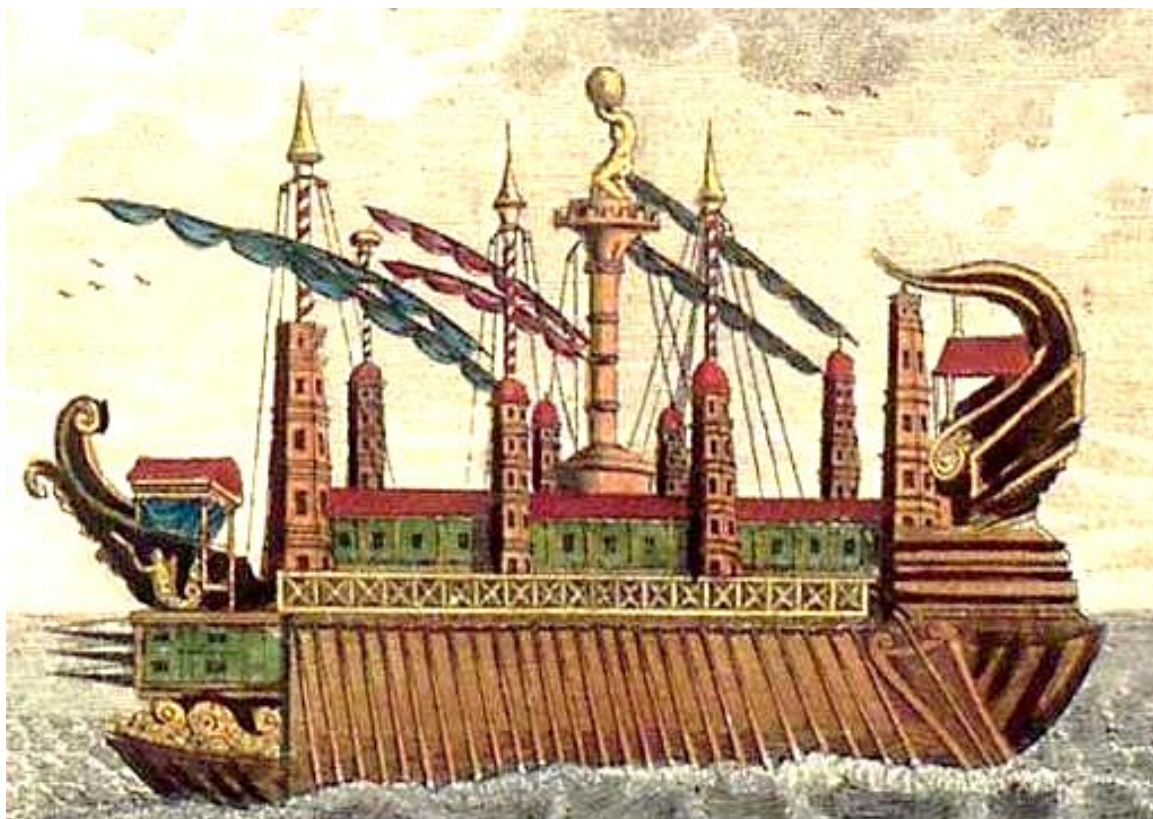
Το πλοίο είχε τρία καταστρώματα:

Στο **ανώτερο** κατάστρωμα ήταν τοποθετημένες **πολεμικές μηχανές (καταπέλτες, βαλλίστρες, χελώνες, πύργοι, άγκιστρα κ.ά.)** και εφρουρείτο από ισχυρό σώμα στρατιωτών.

Στο **δεύτερο** κατάστρωμα ήταν **εγκαταστημένα πολυτελή λουτρά, ναός της Αφροδίτης, γυμναστήρια, βιβλιοθήκη και άλλες εγκαταστάσεις ψυχαγωγίας και αναπαύσεως**.

Στο τρίτο κατάστρωμα, τέλος, βρίσκονταν όλοι οι βοηθητικοί χώροι, αποθήκες εφοδιασμού, αντλιοστάσιο, δεξαμενές νερού, στάβλοι για τα άλογα, εργαστήρια, φούρνοι, μύλοι και διάφορα άλλα. Ο Αθήναιος αναφέρει ότι το πλοίο είχε κατασκευαστεί με πρότυπο μια «εικοσήρη», αλλά θεωρείται απίθανο να εννοούσε ότι υπήρχαν πράγματι 20 σειρές καθισμάτων για τους κωπηλάτες.

Συρακουσία 1798 - Φανταστική αναπαράσταση του πλοίου «Συρακουσία» κατά το 18ο αιώνα

Αυτό το «πλεούμενο νησί», συγκρίσιμο με τα σημερινά αεροπλανοφόρα σε σχέση με τα άλλα πλοία της εποχής μας, ήταν ιδιαίτερα δυσκίνητο λόγω του μεγέθους και δεν υπήρχε στη Μεσόγειο κάποιο λιμάνι να το δεχτεί. Είναι προφανές ότι η ναυπηγική τεχνολογία εκείνης της εποχής, που γνώριζε ως κινητήρια δύναμη τους κωπηλάτες και τον αέρα, είχε φτάσει στα όριά της. Το επόμενο ανατρεπτικό άλμα στη ναυπηγική έγινε μετά από περίπου 21 αιώνες, κατά το 19ο αιώνα, με την εισαγωγή της ατμοκίνησης!

Η «Συρακουσία» έκανε ένα μοναδικό ταξίδι, από τις Συρακούσες στην Αλεξάνδρεια, όπου ο Ιέρων χάρισε το πλοίο στον Πτολεμαίο, αφού το μετονόμασε σε «Αλεξάνδρεια».

Πηγή: thesecretrealtruth